

Előfizetési árak helyben és vidéken:

Egy évre . . . 12 korona .
Félévre . . . 6 korona
Negyedévre . . . 3 korona
Egyes szám ára 12 fillér

MEGJELENIK VASÁRNAP
ÉS CSÜTÖRTÖK REGGEL

HATÁRÓR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

□ □ Ujvidék, □ □
Petőfi-utca 47. szám,

ahová a lap szellemi s anyagi részét
illető közlemények küldendők.

Ilyen közleményeket és megkérés-
éseket lapunk nyomdája is elfogad

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

A munkapárt sikere.

Élénk emlékezetében él mindnyájunknak, hisz nem rég volt, hogy nagy keservesen megszületett az — eleinte csonka — kormány s még keservesebben tudták kieszelni, még pályázatot is hirdettek rá — ezt a sokat mondó, nagy jelentőséggel bíró nevét a kormány támogató pártnak: „nemzeti munkapárt.”

Khuen gróf, az erőszakosságairól ismert horvát grancsár, a régi szabad-
elvűpárt rettegett és kitessékelt mumusa állott a kormány élére s milliókkal rendelkező táborába táboroztatták magukat az őszabadelvűek, a gyászos emlékü darabont világ újra éledt rokkantjai, gyászvitzei és a függetlenségi pártnak is néhány elvtagadó tagja s ezek a legellentétebb elemek nagy méltóságok, fényes állások és egy-egy konc várandóságában, egyesültek a nemzeti munkapárt fényes csillogásu neve alatt. Hogy ebben a legellentétebb elemekből összeverődött többségben mennyire graszszál az egység és tömörség, ennek legnagyobb bizonyosságát szolgáltatja az az egy körülmény, hogy úgy a kormánynak, mint a kormánypártnak két — egy látható s egy titkos — feje van s az a nagy többség nemcsak Khuen és Tisza körül oszlik meg, hanem a jövő politika más képzelt vezérei felé is sandít.

Nagy reményeket fűzött a kormánypárt, nagy reményeket a nemzet a „munkapárt” fényes nevéhez. De sem a választások előtt, sem utána, sem az országgyűlés megnyitásával, de azóta sem adta meg tudnia a nemzetnek, mi hát ennek az új kormánynak és pártjának munkaprogramja. Igazi munkaprogramot, az ország legsürgősebb gazdasági és politikai kérdéseit, belső, szociális viszonyokat felölelő programot nem adott, csak is üres frázisokat — békét és egyetértést — hangoztató, hitegetésekkel telt nyilatkozatok estek eddigé a kormány és fejének ajkairól. És a nemzeti munka? Egyre késik, egyre tovább halogattatik.

Összeült a képviselőház, kétizben is és csodák csodája: *munka hiányában* kénytelen volt mindjárt szét is menni.

A képviselőház nem dolgozhatik, mert nincs munkája, a képviselők pedig

huzzák és élvezik azokat a sok millióra rugó napidijaikat, amelyekért a nemzet, az egyre fokozódó terhek sulya alatt sanyargatott nép a legvitálisabb, élet-szükségletet képező sürgős kérdések megoldását várja és követeli — hiába.

S míg a munkátlanságra kárhóztott képviselők munkája legfeljebb egy-egy budapesti felrándulásban merül ki s igazi munkát, egyuttal nehezét, a Reptilien-fondból szubvencionált kormánylapok végeznek, amelyek az előző kormány ócsárlása és szidalmazása mellett, agyba-főbe dicsérni kénytelenek a munkanélküli kormány és kormánypárt biztató hitegetéseit — a közben *a kormány megy a maga útján*. Beváltja ígétét, mit Bécsnek és az osztráknak tett, megadva mindent, mit a bécsiek akarnak és követelnek. A kormány dolgozik — Bécsben és Bécs javára. Rengeteg sok milliókra rug a közös miniszterek költségvetéseiben felsorolt szükségletek és kiadások összege. Ezekre lesz pénz, ezeket a milliókat az elszegényedett magyar népnek ki kell izzadnia, de a hazai ipar és kereskedelem fejlesztésére, emelésére, mezőgazdasági helyzetünk javítására, mostoha kulturális állapotaink előbbvitelére nincs pénz, nincs fedezet, mert Magyarország e téren fejlődése és haladása keresztezné az osztrák szánításait.

Munkálkodik, dolgozik s egyre tárgyal Khuen és kormánya, de tárgyalásai borzalmas perspektíváját nyújtják politikájának. Amihez a nemzetnek törvényben biztosított joga van, szóba sem kerül; önálló gazdasági berendezkedés, ipar s kereskedelmet fejlesztő politika: utjában áll az osztrák nagyhatalmi fejlődésének. Önálló bank, önálló vámterület, általános, egyenlő, titkos választójog elalkudozva, elhalogatva — ad graecas calendas. Ehelyett szenvedésnek, nyomornak tenni ki a nemzetet, szolgál sorban tartani, koldussá tenni: az osztrák politika ezen törekvésében kész segédkezet nyújt a magyar kormány. A nemzeti jogok és igazak feladása mellett teljesen behódolni az osztráknak, követeléseit — bármi sulyosak, feltétlenül teljesíteni, és megelégedni a nemzeti vívmányoknak pusztán csak kilátásba helyezésével: ez Khuen kormányának és a munkapártnak első és legfőbb elvitéz-

hatlan sikere, melyet egyedül az agyon-támogatott kormányajtó bérenchada lát a valónál nagyobbaknak.

Sok millió kell. Régi igazság, hogy amikor odafönt a nagyurak gyűléseznék, akkor nekünk kisembereknek következőképpen fizetni kell. Minisztertanács, képviselőházi ülés, delegáció: mind azt jelenti: fizess, magyar! S minél többet üléseznék, annál többet fizetünk. Most már nyilvánosságra jutott a *közös költségvetés*. Az annekszió költsége nincs benne, az csak ezután jön. De van benn a mult évihez képest is 14 millió költségemelkedés. Ez nem rendkívüli kiadás, amit a koalíció, annekszió s más ilyen gyanus, idegen szavak rovására lehet írni. Ez a költségvetés rendes és állandó jellegű emelkedése. A mostani megállapításnál több lehet és bizonyára lesz is, de kevesebb nem lesz soha a jövő évek közös költségvetése. Ez a 14 millió már tisztán a nemzeti munkapárt diadala, szintén egyike eddigi sikereinek. Ernyivel többet kell most kisajtolni a mérhetetlen gazdasági nyomorban sanyalódó magyar adózóktól. A dolog nagyon könnyen fog menni: egyet csavarintanak az adóprésen, megszaportják a monopóliumokat — melyek elsősorban a szegénysorsu osztályokat sújtják — s kész lesz az új adótöbblet, melyet Magyarország, a kiuzsorázott gyarmat Ausztriának fizetni köteles.

Akinek azután sehogy sem fér a fejébe, hogy egy állam miért köteles egyre többet fizetni olyan *közös intézményekért*, melyeknek csak a nevük közös, de amelyek kizárólag osztrák és dinasztikus érdekeket szolgálnak; aki nem bírja megérteni, hogy miért kell nekünk mindig csak fizetni és ahol kapni is lehetne, vagy kellene valamit, ott hoppon maradni s végül főként mindezek tetejébe miért csufolják a Kárpátok és a Lajta között fekvő telepet „önálló”, „alkotmányos” magyar államnak: az értelmetlen fajankó, akinek ideája sincs a Khuen-féle szabadalmazott magyar nemzeti politikáról.

Bogdány és Társa, Ujvidék

II., Rákóczi-ut 66. (Telefon 219.) ☒ Budapest, VI., Dálnok-u. 12. SAJÁT HÁZBAN TELEFON 988.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatorna és világítási berendező vállalat.

HIREK.

A Nemzeti Szalon kiállítása e hó 16-án záródott be. A kiállítás, egész tartama alatt jól volt látogatva, amit bizonyít, hogy 53 bérletjegy adatott ki, 170-en látogatták a vernissage-ot s az iskolákon kívül 602 jegy kelt el. Kép összesen 44 adatott el 15.200 k. értékben; nagyobb értékű képet vásárolt özv. Hirsch Tivadarné; Paczka Ferenc „tereféré“-jét 2000 kor. és Szlávi János: Klemmer Mariska „Ne izéljen“ c. képét 1500 koronáért. A kiállítás utolsó napján 5 kép is sorsoltatott ki s kihuzattak a 411, 142, 41, 242 és 232. számok.

A Dmke f. hó 23-án Versecen tartandó közgyűlésén az újvidéki fiókot ennek titkára, Dr. Piukovich Sándor főgimn. tanár fogja képviselni.

Analfabeták tanfolyama. A Dmke által rendezendő analfabéta-tanfolyamra jelentkezni lehet e hó 25-ig Dr. Piukovich Sándor főgimn. tanárnál.

A munkásgimnázium e hó 17-én kezdte meg működését s az eddigi jelentkezők száma 35. Az előadások igyenesek s hetenkint háromszor tartatnak, u. m. hétfőn, szerdán és pénteken esti 8—10 óráig. Előadó tanárok: Császár, Havas, Kardos, Mészáros és Dr. Piukovich kir. főgimn. tanárok.

Eljegyzés. Schwarz Kornél újvidéki kereskedő jegyet váltott Kende Mariska kisasszonnyal Temesvárról.

A gyógyszerárak e hó 15-étől április hó 15-ig, tehát a téli hónapokon át esti 8 órakor zártnak be.

Nőegyleti hangverseny. Az újvidéki szerb jótékony nőegylet e hét szombatján, okt. 22-én az Erzsébet termében saját pénztára javára táncal egybekötött hangversenyt rendez. A hangverseny műsora: 1. Nyitány, előadja a katonai zenekar. 2. Tennyson: Zmáj Jovánovics János: „Eno h Arden“, melodráma Strausz Richárd zenéjével, előadja Binyicski Sztanimir, szerb kir. udvari karmester, zongorán kíséri Binyicski Mária urnő. — Kezdeté esti 8 órakor; személyjegy 2 korona.

Jótekonyság. Ernst Márk Leó, a tüzoltóság áldozatkész Maecenása, ki csak nemrég 50 koronát juttatott az önk. tüzoltó egyletnek 1—2 szolgálati tükabát beszerzésére, újabban ismét 50 koronát adományozott egy levéltári szekrény vételére. Önzetlen nemeskeblősége maga-magát dicséri.

Kinevezés. Főző Sándor zombori pénzügyi segédtitkár a m. kir. közigazgatási bírósághoz tanácsjegyzővé neveztetett ki.

Zászlószentelés. Az óbecsei r. kat. földműves ifjusági egyesület f. november 6-án zászlószentelési ünnepélyt rendez. A zászlóanyai tisztet Matkovits Béláné főispánné tölti be.

Egyházmegyei hír. A Szabadka sz. Terézia plebániára, mely Mamuzsich Félix hirtelen elhalálása következtében megüresedett, ideiglenes adminisztrátorrá Petres János ottani segédlelkész neveztetett ki.

A magyar nyelv a népiskolában. A vallás-és közoktatásügyi miniszter legujabban rendeletet bocsátott ki az államilag segített, nem magyar tanítási nyelvű népiskolák tanítási rendjére nézve, E rendelet főként a magyar nyelv tanításáról intézkedik s megszabja, hogy az egyes osztályokban miként kell megtanítani magyarul a nemzetiségi gyermekeket.

Orsz. vásár. A legközelebbi újvidéki orsz. vásár e hó 28—30-án tartatik meg.

Verekedés. Czoczek Pál és Varsányi Sándor e hó 17-én reggel egyik beltéri sör-csarnokban söröztek, miközben két finác billardozott. Játék közben az egyik billardozó finác meglökte fent nevezettek asztalát, úgy hogy az ital kiömlött. Ebből szóváltás, majd

Városi Artézi Jódozfürdő Ujvidéken.

!! ÚJ BÉRLETRENDSZER !!

A minden oldalról megnyilatkozott közóhajnak engedve a közönség szempontjából is mindenütt bevált külföldi mintára

F-Ü-R-D-Ő- bérletrendszer

létesítünk, mely lehetővé teszi a közönségnek, hogy a fürdőt tetszése szerint akár naponta is használhatja, anélkül, hogy a jegyváltás kellemetlenségei terhelnék és amelletten igen olcsón jut a fürdőzéshez.

Négyféle bérletet létesítünk, melyek mindegyike automobili INGYENES fürdőhasználattal van megszámitva.

HAVI BÉRLET jogosít egy hónapon át, naponta EGYSZERI I. o. fürdőre, vagy gőzfürdőre, fürdőruhával és automobil használatával, ki és be. A bérlet a bérletjegy váltásának napján kezdődik és 30 napig érvényes. A jegy személyre szól és másra át nem ruházható.

EGY HAVI ilyen bérlet kerül	K. 20.-
NEGYEDÉVI bérlet kerül	AUTOMOBIL HASZNÁLATTAL „ 45.-
FÉLÉVI bérlet kerül	A FÜRDŐHÖZ „ 70.-
EGÉSZ ÉVI bérlet kerül	ÉS VISSZA ÉS FÜRDŐ- „ 100.-
Luxus fürdő havi bérlet	RUHÁVAL „ 40.-
II. oszt. fürdő havi bérlete . . .	„ 12.-

A bérletjegyek BARMELY NAP válthatók és a jegy kiállítás napjától a jegyen feltüntetett lejáratú napig érvényesek.

Ezzel a külföldön általános bevált rendszerrel a n. é. közönség kívánalmait óhajtottuk szolgálni.

BÉRLETJEGYEK kizárólag a fürdőpénztárnál válthatók.

Szives támogatást kér:
AZ ÚJVIDÉKI VÁROSI ÁRTÉZI JÓDOZFÜRDŐ IGAZGATÓSÁGA.

civakodás lett, végül pedig az egyik finác a szuronyával fejbe vágta Varsányi S., sulyosabb sebet ejtve rajta. A verekedésnek a közbelépő rendőrség vetett véget, mely a további eljárást is megindította.

Az Apolló színház, mióta annak művezetését a budapesti „Apolló projektográf“ rtg. vette át, igen kellemes és tanulságos szórakozást nyújt. A szilárd, rezgés nélküli képek úgy a felnőttekre, mint az ifjuságra nemcsak mulattatók, de tanulságosak is. A legutóbbi műsor, okt. 17. és 18-án igen sok érdekes, mulattató és élvezetes képet mutatott be; különösen kiváltak a svéd tűzéréség gyakorlata, a nővér becsülete, Perugiai András, Norvég fjordok és Elektra.

Véres esemény tartja izgatottságban Kis-hegyes község lakóit. Egyik korcsmában, mely fűszerüzettel van összekötve, legények mulatoztak és duhajkodtak. Mikor Stern tanító az üzletbe ment, beléköttök s erőnek erejével itallal kínálták a tanítót. Mikor ez nem fogadta el a kínált italt s távozni akart, az egyik legény elébe állott, hogy marasztalja, a másik pedig: „vagy iszol, vagy meghalsz“ kiáltással fejéhez vágott egy borral teli üveget. Csörömpölve hullott le a tanító fejről a darabokra tört üveg, a tanító pedig véresen bukott le a földre. A segítségül hívott orvos megállapította, hogy az üvegszilánkok a tanító szemébe hatoltak, aki csakugyan még az éj folyamán elvesztette az egyik szemét.

Arverési hirdetés. A kézbesíthetlen küldemények a vasuti üzletszabályzat 81. §-a értelmében az alább felsorolt állomások teheráruraktáraiban d. e. 9 órakor a következő napokon fognak azonnali készpénz fizetés mellett, nyilvánosan eladatni: Budapest dunapart, Győr, Szabadka, Szeged, Sátoraljaújhely, Zágráb okt. 20-án, Kassa, Pápa, Pécs, Szolnok, Temesvár (Józsefváros), Ujvidék 21-én, Pozsony, Miskolc gömöri p. u., Eszék, Debrecen, Nagyvárad, Brassó 27-én, Kolozsvár, Losonc, Szatmár-Németi 28-án.

Kulturregysületek bankja. A nemzetiségi propaganda élő szervei a nemzetiségi pénztézetek. A magyarságnak, a magyar állameszmének a legnagyobb károkat az egyre szaporodó nemzetiségi pénztézetek okozzák és e bankok hazafiatalan agitációjának ellensúlyozására létesíti a D. M. K. E. a Magyar Bankot, amely ha megalakul, egymaga többet lesz képes tenni a magyarságért, mint az összes kulturregysületek együttvéve. A kulturbank Budapesten létesül és pedig adományokból, olyképpen, hogy minden e célra adott filler, mint alapítvány, örökké az adományozó neve alatt kezeltek.

Leányszöktetés Szablyán. Rudics Gyóka és két társa szablyai lakosok Zsivkovits Tina szablyai leányt akarata ellenére, erőszakkal kocsijukra dobták és elhajtottak vele egy ismerős házhoz. A leány szülei azonnal a csendőrséghez siettek, kik a leányt szüleihez vitték, a legényeket pedig Ujvidékre a törvényszékhez kísérték be.

Színház Zomborban. Polgár Károly jönevű színigazgató f. november hó 3-án kezd meg előadásait Zomborban.

Az élelmiszer-hamisítók ellen. Serényi Béla gróf földművelésügyi miniszter elhatározta, hogy az élelmiszer-hamisításról szóló törvényt revízió alá veszi, hogy azt megszigorítsa. A miniszter felhívta a törvényhatóságokat, hogy ez évben tegyenek jelentést arról, hogy a tapasztalat minő irányban követeli a törvény revízióját. Hogy a javaslatok áttekinthetők és feldolgozhatók legyenek, a miniszter meg is jelöli azokat a kérdéseket, amelyek szerint az előterjesztést készíteni kell.

Pénzhamisítók. Gozsovcics István és Molnár István dávidi földművesek ezüstforintosokat gyártottak, melyeknek a csengése és a

számok ha voltát. Nag hamis forint asszony, a vigan csörgése többé hogy hamis kereket old s kérdőre a férjeik r

Pályá

kamara pá rek és idő folyamra, lában tart 31-ig, vag folyamra 1 díj mellett tületben.

Előm

ügyi minis nőknek A állomástól tésével a nevezett v Csantavér helyiérdek délyt ado

Irta: Proti

Mél

Élvezem élvezni s behunyor a lapokb és irok k

Épp

utolsó n tották sz utolsó v a napid pártkülön

Ezu

én mint legyeket vasuti á ismerősé hogy ált izzadva tákat.

Ezu

napon la Időjóslo tetett, m ben gyó De

volt zág

velem a

Kobiljé

M

jódoz f

foglalko

La

— a té

balkezé

kezd

mintha

vagy p

—

görg

Athenb

arra, h

tást tes

*

*

veztek.

számok halványsága árulta el a pénz hamis voltát. Nagybaracsán libákat vásároltak és hamis forintokkal fizettek. Az egyik parasztnő, akitől nagyszámú libákat vettek, vigyan csörgette a forintokat, amelyeknek csendesebbek figyelmét felkeltette, mire kiszült, hogy hamisak. A dávidi férfiak észrevették és kerekét oldották, de feleségeik visszamaradtak a kérdőre vonatván, szépen bevallották, hogy a férjeik mivel foglalkoznak szabad óráikban.

Pályázat. A szegedi kereskedelmi és iparkamara pályázatot hirdet fiatal asztalosmesterek és idősebb segédek részére 6 hetes tanfolyamra, mely Szegeden a faipari szakiskolában tartatik november hó 15-től december 31-ig, vagy a tavaszi hónapokban. Egy tanfolyamra 12 tanuló vétetik fel napi 3 k. napi díj mellett. Jelentkezni lehet minden ipartestületben.

Előmunkálati engedély. A kereskedelemügyi miniszter Biró József budapesti mérnöknek Ada nagyközség melletti tiszai hajóállomástól kiindulól, Tornyos puszta érintésével a Máv Bácsstopolya állomásáig s a nevezett vonalból kiágazólag Tornyospusztától Csantavérig vezető keskenyvágányú gőzüzemű helyi érdekű vasutvonalra előmunkálati engedélyt adott ki egy év tartamára.

CSARNOK.

Egy új fürdőben.*)

írta: *Protics János*, mostári gör. kel. szerb. plébános.

Mélyen belegázoltam már a vakációba. Élvezem is a szünidőt, úgy, mint ahogyan azt élvezni szokás. Későn fekszem, későn kelek, behunyom szemem és nem gondolok semmire, a lapokból csak a távirati értesítéseket olvasom és írok képeslapokat!

Éppen a gör. kel. szerb. egyházi zsinat utolsó napján érkeztem. Ezen a napon osztották szét elvtársaimnak a karzat hölgyei az utolsó virágdiszket, a zsinat jegyzője pedig a napidíjakat osztotta ki a képviselőknek pártkülömbőség nélkül.

Ezután mindanyian szét mentek. Maradtam én mint a szünidei fecske, hogy fogdossam a leveleket az olvasókörökben, hogy kijárjak a vasuti állomásra, hogy a még visszamaradt ismerősökkel halpaprikásokat rendezek, és hogy álmódzva kibiceljem a kalábriaszt és izzadva sodorjam a játsszók részére a cigarettákat.

Ezen szünidei atmoszférában, egy boros napon lábaimban hasogató fájdalmakat érek. Időjós-lóm esőt jelzett és a rheumára emlékeztetett, mely betegség a szünidőben legkönnyebben gyógyítható.

De hová? Tropuskóba nem merek a volt zágrábi per miatt, Szlankament meguntta velem a sok anyóka, kötőmunkával kezeikben; Kobiljca pedig nekem távolra esett.

Megkísérem Ujvidéken, az új ártézi jódos fürdőben, mely fürdővel már sok lap foglalkozik és a közönség róla sokat beszél.

Látod, — mondja egy rheumás barátom — a télen nem birtam megmozdítani — és a balkezére mutat, — de figyelj most! És belékezd különféle gimnasztikai mozgásokba, mintha legalább is az egyházi zsinat gyűlésén, vagy pedig szokolisták gyakorlatain volna.

— Hm, gondolom magamban, milyen görög volnék én, ha szöknék az egykori Athenből.*) És erősen elhatároztam magam arra, hogy holnap a reggeli vonattal látogatást teszek, kényyszerűségből az új fürdőben.

*) Megjelent a mostári „RAD” aug. 15. számában.
**) Ujvidéket valamikor a szerb Athénnek nevezték. Sz.

Hat izben megy a vonat Ujvidékre Karlócáról és hat izben jön vissza is. Ha lekésem az egyik vonatot, elfüstölök egy cigaretta dohányt, nézegetem a vároterem szecessziós hirdetésit és közben megérkezik a másik vonat.

Másodosztályban 15 krajcárért megérkeztem Péterváradra. Éppen az alagút előtt. Innen a fasorban a várig, ezután a váron keresztül, a hidon át, a Dunán és az ujvidéki sétaterén át Ujvidékre érkeztem. Tíz perc alatt ennyi szórakoztató változatosság!

Csak ezekután jut be az ember az ujvidéki piacok hangyabolyába. Itt hemzsegnek, ott tolakodnak, itt egyezkednek, itt elkerüli egyik a másikat, itt reng a fiatal magyar leányok keble; csengenek a szállási szerb leányok dukátjai és illatozik a pompás urihölgyek parfümjé, kik vigyan köszöntik ismerőseiket és kokettálva nézik a meghökentet idegeneket.

Ujvidéknek piaca nagyhirű. Piramisokban a gyümölcsök és kertivetemények, amiket kora reggeltől kezdve a vasuti kocsihoz hordatnak, hogy megédesítsék Budapest, Bécs, Berlin és más világvárosok ebédjét. A Fruska Gora és a Duna melléke pedig megterhelt hajókon szállítja ide ez isteni kert legszebb gyümölcseit.

„Csodaszép a diszes Szrém,” *Benne élek, halok én!*

És itt, az egykori Athénben, a szerb műveltség egykori székhelyén, itt, hol annyi igazhíttű templom harangja visszhangzik; itt, hol a Szerb Maticza székel, ahol a nagy szerb gimnázium s ahol a szerb népszínház székhelye van; itt, ahol a szentképfestő a közismert akademikus, Jovánovits Pál művészi képtára van, itt, ahol a főutak egyikének közepén büszkén áll a szerb püspökség palotája; itt e kulturintézmények között emelték az új fürdőt, különösen gyógyhatású vízzel.

Itt a város végén, a látványos Fruska Gorával és a nyaralóhelyekkel ékes Kamenicával szemben, egy új és virágzó park közepén emelkedik az ártézi jódos fürdő felséges épülete, márvánnyal díszített bejáróval és méltóságjelző kupolájával. Ez a fürdő igen rövid idő alatt igen nagy hírnévre tett szert úgy az orvosok körében, mint a csontbántalmakban, ischiasban, rheumában stb. betegségekben szenvedő emberiség körében. A fürdő, jódtartalmu vizéről nevezetes, mely vízben elsőrangú kemikusok kijelentései szerint jelentékenyebb a jódtartalom, mint a lipiki vízben.

A fürdőnek van különféle bajokat gyógyító hidegvízgyógyintézete, szénsavas, fango, iszap és kénvasfürdője, Ezenkívül villamos fürdő, különböző gyógy- és vibrációs masszázs, radiogen ivó és fürdő kura, nap-, lég- és homokfürdő áll a közönség rendelkezésére.

Továbbá van a fürdőben egy különös kényelemmel berendezett gőzfürdő, masszírozó, fodrász, tyukszemvágo és zuhany termek, Mielőtt a fürdőbe jutnánk, a fényesen berendezett és gyönyörű tropikus virágokkal díszített előcsarnokba érünk, ahol a nagymenyiségű és legkülönfélébb ujságok sokasága között pihennek meg a fürdővendégek fürdés előtt és után. A vendégeknek egy gazdag könyvtár is rendelkezésükre áll. Ugyanabban az épületben van egy kényelmes vendéglő is izletes ételekkel és italokkal. Itt van állandóan a fürdőorvos [is]. Az automobil pedig minden pillanatban hozzá a vendégeket és viszi vissza.

Ami különösen szembetűnő ezen fürdőben, az a rendkívüli olcsóság és a mintaszerű kiszolgálás.

Sok mankó és bot van a fürdő muzeumban, melyeket a betegek hagytak ott felgyógyulásuk után és sok hálairat bizonyítja e hirneves jódosvíz gyógyító erejét. Magam is pár fürdő vétele után nagy hatását éreztem e víznek, aminek a rheumás betegek nagyon örvendenek.

De reánk szerbekre nézve még nagyobb csáberővel bír e fürdő, mert Ujvidék közelében van a nagyszerű parkjáról, bűvös italt termelő szőlőkertjeiről és a dunamenti fenséges parton épült villáiról ismert szép nyaralóhely, Kamenica. Számos csaiád üdül ott nyaranként. A helyihajó minden félóránban közlekedik, igen csekély díjak mellett, Itt van a közelben — alig fél órányira vonattal — a szrémi Karlóca, a szerb patriarkával, fondokkal, teológiával és gimnáziummal. Rendkívül szép az udvari kert és ismert, gyönyörű „Strazsilovo”, hol Radičević Branko csontjai nyugsznak. A közelben található a szerb kolostorok, amelyeket a fürdővendégek, csekély utiköltség mellett megtekinthetőnek és imádhadják az Istent a szép szerb templomokban.

És ime, ez isteni vidéken töltöm szünidőmet. Lubicklok a meleg vízben, iszok hideg pilzeni sört, hallgatom a csintalan szrémi leányok dalait és pihenek a szép udvari kert sűrű lombjai alatt Karlócán.

És midőn soriamt írva, ismertetem a fürdőt — befejeztem kurámat, oly könnyűnek érzem magam mint a toll és egészségesnek, mint a makk.

Felelős szerkesztő: **Zanbauer Ágoston.**
Politikai főmunkatárs **Medvetzky Imre.**
Laptulajdonos: az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt.

LEDA

Schicht-Stearin-Gyertyák

a legfinomabbak valamennyi közül!

Elegáns csomagolás!

Nem folynak! Nem kormosodnak!
Nincs szaguk! Nem füstölnek!

Tiszta, nyugodt lánggal égnek.

Mikor a falevél hullik s nedvesre fordul az idő,

- az érzékenyebb embernek különösen gondoskodnia kell óvakodnia a meghűléstől. Megbecsülhetetlen szolgálatot tesz nekik ebben Fay valódi szodeni ásványpasztillája, de természetesen csakis a valódi. A ki a kipróbált előírás szerint használja, biztos lehet felőle, hogy az időjárás befolyásától, ha különben vigyáz magára, semmi baja sem eshet. Fay valódi szodeni pasztillája dobozonként csak 1 kor. 25 fillérbe kerül, de vigyázni kell rá, hogy ne adjanak hamisítványt.
- Főképviselet Magyarország és Ausztria részére: W. Th. Guntzert, cs. és k. udv. szállító, Wien, IV/1. Gross-Neugasse 17.

SZULTÁNFORRÁS

A húgyhajtó és húgysavoldó vizek királya, bór- és dús lithion-tartalmú ásványvíz.

Kiváló vegyi összetételük következtében sikerrel alkalmazható vese-, húgykő- és hólyagbajok esetében, valamint cukorbetegségek, csúszos bántalmaknál; továbbá a légző- és emésztőszervek hurutos bajainak gyógyítására

Igazgatóság: Budapest, IV. Ferenz József-rakpart 22.
Külföldi kirendeltség: EPERJES.

Tyukszem és lábizzadásban szenvedőknek!

„MAGNIFIK“

feltétlen biztos hatású tyukszemirtó 5—6 bekenés után a tyukszem kipusztul. **Ára korona 1.50.**

„CONTRASUDOR“

feltétlen biztos hatású ásványpor láb vagy egyéb testrészi izzadás ellen. **Ára korona 1.—.**

Egyedüli képviselő Ujvidéken

Weisz Vilmos cipőáruház tulajdonos Ferencz Józseftér 3. Wagnerpalota.

Egyben ajánlom dusan felszerelt

Amerikai, angol és Kobrak-cipő raktáramat.

Hygienikus gyermekcipő osztály.

Szolid kiszolgálás szabott árak mellett.

Hirdetések

felvétetnek a lap kiadóhivatalában és Friedmann Sándor nyomdai műintézetében Rákóci-ut 11. sz.

Hirschfeld M.
vendéglős.

Járványok idején és minden időben semmi sem biztosítja jobban az egészséget, mint a jó és emésztésképes gyomor, meg a tiszta ivóvíz
Kiváló eszköz erre

a mohai „**ÁGNES**“ forrás

természetes szénsavdús ásványvíz, mint föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyavíz; dús szentartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyszoroknál fogva kitünő szere a legkülönfelebb gyomor légső és húgyszervi betegségeknek.

Kedvelt borviz.

Főraktár Ujvidéken: Dietzen Imre fiai fűszerkeresk. cégnél. 14—20

Köhögés

rekedtség, hurut és elnyálkásodás, görcs és számarköhögés ellen ne vegyünk mást,

mint a józú

Kaiser-féle

mell-karmellákat

a „Három fenyő“-vel.

5900

közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól, kezeskedik a biztos sikerrel.

Csomagja 20 és 40 fill. Doboz 60 fill.

Árusítja Ujvidéken: Herzog István, Grossinger J., Kuchler Béla, Petrovics és Popovics, Stefanovics L. fia, Klein Oszkár. Továbbá: Strasser István Karióca, Peros K. Bavaniste, Houdi J. Ruma, Kozjak A. örökösei Ruma, Ratais T. örökösei Apatin, Brodski A., Adamffy L. Péteryárad, Wryaschkovic Mitrovic, Hainiss Antal India, Wagner Ág. Dobriča, Peternek Ottó Ujziankamen.

Eredeti szerémi hegyi

BOROK

eladása 50 litertől felfelé

hordókban és palackokban.

Kész új hordók forrázva

állandóan raktáron vannak.

Wachtl Imre kádár

Ujvidék, Petőfi-utca 8. szám.

(saját házában).

BERGER RIZZI gépirói, könyvviteli és gyorsírói

□□□ SZAKISKOLÁT NYITOTT, □□□

mely minden hó 1-én és 15-én kezdi az illető tanfolyamot, még pedig szigorúan szakképzett, lelkiismeretes és celszerű vezetés mellett.

A legujabb rendszerű írógépek!

A gépirás tanfolyama 2 hétig, a könyvviteli és gyorsíróké 4 hónapig tart. Oktatás nyerhető a németnyelven is

DIJAK: a gépirás egész tanf. 20 kor., könyvviteli 12 kor., gyorsírói 10 kor., a német nyelvi 8 kor. havonként. Bővebb felvilágosítás és jelentkezés Hán-utca 5. sz.

Nyomatott Friedmann Sándor könyvnyomdai műintézetében, Ujvidéken.

Szives tudomásul.

Mély tisztelettel hozom a nagyérdemű közönségnek szives tudomására, hogy a

„Vadászkürt“

sörcsarnokot és éttermet (II. Rákóczi Ferenc-út 4. sz., a városház átellenében) átvettem és azt a mai kornak megfelelően átalakítva, a legszolidabb alapon tovább fogom vezetni, úgy hogy családoknak bármely időben igen kellemes szórakozást nyújthatok.

Naponta elsőrendű cigányzenekar hangversenyez.

Tiszta, izletes konyha, saját felügyeletem alatt. Naponta friss és izletes villásreggeli, ebéd és vacsora nagy választékban olcsó ár mellett. Kitünő szerémi fajorok, elsőrendű kőbányai sör. Pontos és figyelmes kiszolgálás.

Abonenseket a lehető legjutányosabb árakon elfogadok.

A nagyérdemű közönség nagybecsű támogatásáért esedezve, vagyok kitünő tisztelettel

APOLLO Színház

Ujvidék.

A legelegánsabb közönség kedvelt szórakozó helye. Kétnaponként változó elsőrangú, fővárosi, szigorúan családias műsor! — Kényelmesen berendezett, jól szellőztetett helyiség.

A képek szilárdak, világosak és rezgésmentesek.

Előadás kezdete hétköznaponként este 6-tól 11-ig. Vasár- és ünnepnap d. u. 4-től.

Árverési hirdetmény.

Az Ipar és Kereskedelmi Takarékpénztár Részvénytársaság Ujvidéken, Geyer féle nádsvetgyárának likvidálása Geyer Henrik társ tulajdonos elhalálása tolytán kimondatván; az Ipar és Kereskedelmi Takarékpénztár Részvénytársaság ujvidéki bejegyzett cég közli, hogy Ujvidéken a Geyer féle nádsvetgyár telepen (Ferenc csatorna mentén Ujvidék város tulajdonát képező ingatlanon a faterlepek megett) levő nádsvet gépek, ehhez tartozó szerszámok, nádsvet, valamint a fenti területen épült műhely, raktár és irodahelyiség 1910 év November hó 16-án d. e. 10 órakor a helyszínen kir. közjegyző közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alulis el fog adatni.

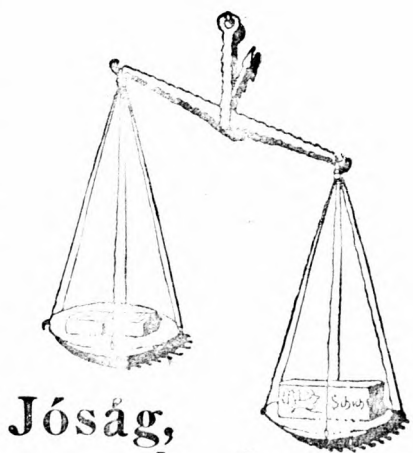
A szöben levő dolgok közül az ingóságok a leltárban felvett külön csoportok szerint, az épületek egy csoportban fognak eladatni. Az ingatlanok, melyen az épületek fekszenek Ujvidék, városától 1922-ik évig ki vannak bérelve évi 120 kor. bérösszegben, az ingatlanok vevője tartozik a bérletet átvenni a hátralékos bérösszeget készpénzben, vagy egyéb óvadékképes értékpapírokban az Ipar és Kereskedelmi Takarékpénztár Részvénytársaságnál letenni, melyet a bér lefizetése után a megfelelő hátralékig mindenkor visszakarap.

Az árverezők tartoznak 1000 koronát bánatpénzül letenni és a vételárat az árveréskor nyomban megfizetni és az épületeket biztosítani.

Az ingóságok és épületek minőségéért az Ipar és Kereskedelmi Takarékpénztár Részvénytársaság felelősséget nem vállal.

Az elárverezendő tárgyak, valamint az épületek a helyszínen az árverés napjait minden szerdán és pénteken d. u. 3—5 ig, a leltár pedig másolatban az Ipar és Kereskedelmi Takarékpénztár Részvénytársaság üzleti helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Kelt Ujvidéken 1910. október 14-én.
Ipar és Kereskedelmi Takarékpénztár
Hajós. Részvénytársaság. Fürst

**Jóság,
ár és
súlyra**

kell a szappan összehasonlításánál és bevásárlásánál ügyelni. A világ egy szappana sem éri el a

**Schicht
szarvas
szappanát**

minden jó tulajdonságában, tisztaságában, mosóképességében, lágyágában és olcsóságában.

Egy év
Félévre
Negyed
Egyes

MEGJ
ÉS C

Igy
mészet
összegy
és exc
hétrét g
közepet
kodnak
Ist
dobáló
landó
mindeg
volna,
nincs r
fenéki
Igy
leneias
szokta
semmi
még a
lehetne
arány
számár
szamai
desen
niszter
istentel
számol
számol
egymá
hangya

kell, sz
nehogy
vetett

S
ugy is
nélkül
nekik,
a terhe
alany,
is a d
fordul
klhuzz
ha min
falatot

U
Meddi
jövő u
imát r
csapot
jogtala
sokáig
van, a

